

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

DOM
2019-09-20
Stockholm

Mål nr
M 159-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-12-12 i mål nr M 4530-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. BP

2. BB

Motpart

Samhällsbyggnadsnämnden i Ängelholms kommun

SAKEN

Beslut om föreläggande att ta bort eller ansöka om strandskyddsdispens för brygga nr 64 på fastigheten XX i Ängelholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Myndighetsnämnden i Ängelholms kommuns beslut 2018-06-27, MYN MD § 928/18, Dnr 2018-000291.

Dok.Id 1513385

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

BP och **BB** har yrkat att Mark- och miljööver-domstolen ska besluta att dispens från strandskyddsreglerna föreligger och att bryggan inte behöver rivras alternativt att ärendet återförvisas till mark- och miljödomstolen för förnyad prövning av om kommunen får anses ha gett dispens. De har till stöd för sin talan i huvudsak anfört samma som i tidigare instanser.

Samhällsbyggnadsnämnden i Ängelholms kommun har som inställning till överklagandet uppgett att det är orimligt att kräva att ägarna destruerar bryggan. Till stöd för sin inställning har nämnden anfört att det inte kan uteslutas att ägarna till bryggan trots att markägaren, kommunen, svarat för dispens från strandskyddsreglerna i och med att registrering gjordes, nummerskylt utfärdades och registreringsavgifter sedan årligen utfärdades samt att den aktuella bryggan inte utgör något hinder för friluftslivet utan är istället till nytta för kanotister m.fl.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Inledningsvis gör Mark- och miljööverdomstolen bedömningen att kommunens agerande inte kan anses innebära att strandskyddsdispens har beviljats för den aktuella bryggan. Det finns inte heller skäl att återförvisa målet till mark- och miljödomstolen i den delen. Fråga är då om det trots att strandskyddsdispens saknas finns skäl att upphäva det överklagade föreläggandet.

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken ska följas, se 26 kap. 9 § miljöbalken. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Om en tidigare ägare av en fastighet eller tidigare tomträttshavare har kunnat föreläggas att avhjälpa skada eller olägenhet som uppstått vid deras användning av en fastighet eller en byggnad, anläggning eller anordning på annans mark enligt bl.a. 7 kap. miljöbalken, så får en tillsynsmyndighet ge ett sådant föreläggande mot en ny

ägare eller tomträttshavare om det är skäligt, se 26 kap. 12 § miljöbalken. Enligt ordalydelsen omfattas endast tidigare ägare av fastighet och tidigare tomträttshavare av paragrafen. Bestämmelsen hade tidigare sin motsvarighet i 39 § första stycket andra meningen naturvårdslagen (1964:822) och omfattade då även ägare till byggnad, anordning eller anläggning på annans mark. I det förslag till miljöbalk som lades fram i Miljöbalksutredningens betänkande Miljöbalken – En skärpt och samordnad miljölagstiftning för en hållbar utveckling (se SOU 1996:103 del 2 s. 306) hade bestämmelsen samma omfattning som tidigare. Den lydelse som sedan kom att antas har en annan meningsbyggnad men av motiven kan inte utläsas att begränsningen till tidigare ägare av fastighet skulle ha varit avsiktlig (se prop. 1996/97:45 del 2 s. 274 f). För detta talar även att uppräkningsformuleringen ”eller en byggnad, anläggning eller anordning på annans mark” återfinns i paragrafen. Bestämmelsen får därför anses omfatta även situationen då en byggnad, anläggning eller anordning på annans mark byter ägare, som i det nu aktuella fallet med en brygga på annans mark.

Av utredningen i målet framgår att BP och BB 2016 förvärvade en kolonilott med tillhörande brygga på den av kommunen ägda fastigheten XX. Bryggan ska ha uppförts 1994 av en tidigare ägare. Strandskyddsdispens saknas och det hade varit möjligt att förelägga den som har uppfört bryggan att riva den. Det har emellertid inte framkommit något som tyder på att överlåtelsen av bryggan skett i syfte att kringgå strandskyddet eller att BP och BB haft anledning att misstänka att strandskyddsdispens saknades (jfr prop. 1981/82:220 s. 137 f). I stället har de betalat årlig avgift till kommunen och märkt upp bryggan enligt kommunens anvisningar.

Mark- och miljööverdomstolen anser därför att det inte är skäligt att förelägga BP och BB att riva bryggan (jfr rättsfallet MÖD 2017:16 I och II). Vid denna bedömning finns det inte heller skäl att förelägga BP och BB att ansöka om strandskyddsdispens för bryggan. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska nämndens beslut därför upphävas.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Christina Ericson, referent, Ulf Wickström och Ralf Järtelius.

Föredragande har varit David Sandberg

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
4:4

DOM
2018-12-12
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4530-18

PARTER

Klagande

1. BP

2. BB

Motpart

Ängelholms kommun, Myndighetsnämnden

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2018-09-07 i ärende nr 505-22392-2018, se bilaga 1

SAKEN

Beslut om föreläggande att ta bort brygga nr 64 från fastigheten XX, Ängelholms kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och ändrar föreläggandet enbart på så sätt att förelagda åtgärder ska utföras senast två månader efter att denna dom vunnit laga kraft.

BAKGRUND

Myndighetsnämnden i Ängelholms kommun (nämnden) förelade i beslut den 27 juni 2018 BB och BP att senast två månader efter delgivning av beslutet antingen helt och hållet ha tagit bort brygga nr 64 på fastighet XX, eller att vid samma tidpunkt ha lämnat in ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna för berörd brygga.

BB och BP överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) som ändrade föreläggandet endast på så sätt att förelagda åtgärder ska utföras senast två månader efter det att deras beslut vunnit laga kraft. Skäl för beslutet framgår av bilaga 1.

BB och BP har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

BB och BP yrkar att mark- och miljödomstolen ska upphäva underinstansernas beslut och besluta att dispens från strandskyddet finns samt att syn ska hållas på platsen.

Till stöd för sin talan anför de i huvudsak följande. De anser att kommunen har gett dem dispens från strandskyddet genom att sedan sju år tillbaka ha tagit betalt för bryggan och dessutom givit dem ett särskilt nummer att fästa vid bryggan.

Vad gäller länsstyrelsens uppfattning att den enskilde medborgare ska ha kontroll över en kommuns interna organisation i varje givet ögonblick och att dessutom ha kunskap om att varje enskild avdelning utgör särskild myndighet är att begära för mycket av den enskilde medborgaren som har liten kunskap om kommunens inre organisation.

Som medborgare förväntar man sig istället att kommunen har organiserat sitt arbets sätt på så sätt att kommunen som markägare har förvissat sig om att de bryggor man

debiterat avgift för har haft eller borde få dispens enligt ovanstående regel. Genom att ta betalt för bryggorna bibringas bryggägarna att alla krav är uppfyllda för bryggorna.

De bestrider länsstyrelsens uppfattning att god tro saknar betydelse i detta fall. Deras uppfattning är att kommunen genom sitt agerande bibringat dem uppfattningen att dispens föreligger. Enligt förvaltningslagen 6 och 8 §§ ska myndigheten, i detta fall kommunen, ge den enskilde service och samverka med andra myndigheter till exempel en annan del av kommunen. Det utgör således en skyldighet för den del av kommunen, att kontrollera hos den del av kommunen som handlägger ärenden om dispens från strandskyddet om grund för dispens föreligger enligt miljöbalken. De anser att god tro ska beaktas i detta fall.

Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål.

Uppfattningen att dispens enligt 7 kap. 13 § miljöbalken torde ha förelegat, d.v.s. att kommunen givit dispens, styrks dessutom av att bryggan är placerad på en sådan plats att den inte på något sätt utgör ett hinder för det rörliga friluftslivet eller naturlivet. Gåсахalsen sticker som en udde ut mot Rönne å. Stränderna är brant sluttande ner mot ån och inte lämpade för promenader eller liknande längs med vattenkanten. På Rönne å bedrivs ett aktivt båtliv med bland annat en mängd kanoter och kajaker som färdas längs ån. Bryggorna har också fungerat på ett sådant sätt att det t.ex. i ett fall medfört att en kanotist kunnat räddas till livet.

I övrigt hänvisar de till inlämnad överklagan till länsstyrelsen med diarienummer 2018-000291, 2018-08-17.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen bedömer inledningsvis att målet är tillräckligt utrett för de frågor som nu är uppe till prövning och att en syn inte skulle tillföra något ytterligare i målet. BB och BP yrkande om syn ska därför avslås.

Mark- och miljööverdomstolen har i två avgöranden i (MÖD 2017:16 I och II) bedömt att det inte var skäligt att förelägga en ny fastighetsägare att riva bryggan med hänsyn till att överlåtelse av fastigheten inte skett i syfte att kringgå strandskyddsreglerna och att fastighetsägaren inte haft anledning att misstänka att strandskyddsdispens saknades. I båda fallen hade fastighetsägaren förelagts att riva bryggan, en åtgärd som MÖD alltså funnit alltför ingripande. I förevarande mål har BB och BP, förutom att ha förelagts att ta bort bryggan, även givits möjlighet att lämna in ansökan om strandskyddsdispens. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att strandskyddsdispens för den aktuella bryggan saknas, bedömer mark- och miljödomstolen att det inte var oskäligt av nämnden att före-skriva fastighetsägarna att vidta de i föreläggandet angivna åtgärderna. Överklagandet ska därför avslås. Tidpunkten för att genomföra de förelagda åtgärderna bör emellertid flyttas fram till två månader efter det att mark- och miljödomstolens dom vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 2 januari 2019.

Lena Stjernqvist

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Stjernqvist, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Ewa Svensson.